

Faktaark dyreallergi vietnamesisk

Ích lợi để biết về

Dị ứng thú vật

Dị ứng thú vật là gì ?

Hầu hết những thú vật da có lông đều có thể gây ra những phản ứng dị ứng, và như vậy nói đến cả những thú vật thông thường nhất được nuôi ở trong nhà. Không những chỉ có lông từ da của thú vật, mà ngay cả những nhiễm thể gây dị ứng (những chất đạm) trong các tuyến mỡ và tuyến nước bọt và nước tiểu của thú vật cũng gây phản ứng cho bạn. Đó là những hạt nhỏ bay trong không khí trộn lẫn với bụi bặm. Không khí này có thể gây ra những phản ứng dị ứng khi bạn hít vào. Bụi bặm ở ngựa, chó và mèo chứa từ 10-20 chất gây dị ứng khác nhau.

Ai có thể bị dị ứng thú vật ?

Những yếu tố di truyền sẽ quyết định về mức độ bạn có thể bị dị ứng thú vật. Khi trong gia đình có xu hướng bị dị ứng, thì nguy cơ để phát triển dị ứng đối với thú vật nuôi trong nhà sẽ gia tăng. Thí dụ nếu người mẹ hay người cha bị dị ứng mèo, thì đứa con có nhiều nguy cơ để phát triển dị ứng đối với thú vật da có lông. Đứa con có nguy cơ phát triển dị ứng ở gần 80%, nếu cả hai cha mẹ đều bị dị ứng, và có cùng loại dị ứng.

Nguy cơ phát triển dị ứng thú vật có nhiều nhất ở trẻ nhỏ. Dị ứng thú vật là điều thường xảy ra trong số những người bị suyễn, và thường xuất hiện cùng với dị ứng con bọ mạt. Những xu hướng để phát triển dị ứng thú vật có thể rất ít, nếu đứa trẻ không thấy có dấu hiệu dị ứng ở 12-14 tuổi. Người lớn cũng có thể phát triển dị ứng thú vật.

Thực khó để nói trước là bạn sẽ phản ứng đối với thú vật nào. Để phát triển dị ứng, trước hết bạn phải có sự tiếp xúc với một nhiễm thể gây dị ứng nhất định, và những triệu chứng về dị ứng có thể xuất hiện một thời gian dài sau đó. Cho đến thời gian gần đây, người ta nghĩ là dị ứng thường được phát triển đối với những nhiễm thể gây dị ứng mà bạn thường xuyên tiếp xúc và gần gũi, rất có thể là những nhiễm thể gây dị ứng tìm thấy ở trong nhà. Số lượng của nhiễm thể gây dị ứng thú vật càng nhiều thì nguy cơ để phát triển dị ứng càng gia tăng. Tuy vậy, những cuộc nghiên cứu mới đây đã cho thấy việc nhạy cảm những nhiễm thể gây dị ứng khi còn nhỏ, có thể đem lại phần nào sự ngăn ngừa về việc phát triển dị ứng sau này. Tạm thời, chúng tôi không biết đủ về việc này.

Sự nhạy cảm đối với bệnh dị ứng

Chúng ta phân biệt giữa điều được gọi là sự nhạy cảm và bệnh dị ứng rõ ràng. Sự nhạy cảm nghĩa là bạn đã phát triển sự nhạy cảm đối với một nhiễm thể gây dị ứng. Sự nhạy cảm sẽ cho thấy phản ứng dương tính đối với nhiễm thể gây dị ứng khi thử dị ứng. Tuy vậy, sự nhạy cảm này quá ít đến độ bạn không có những triệu chứng nào khi tiếp xúc với nhiễm thể gây dị ứng. Như thế bạn không có bệnh dị ứng rõ ràng. Thí dụ, chúng tôi dự trừ

có khoảng từ 10 đến 15% dân số tại Na uy bị nhạy cảm với mèo. Tuy vậy, không có quá nhiều người bị những triệu chứng dị ứng khi tiếp xúc với mèo.

Những thú vật nào có thể gây dị ứng ?

Như đã nêu ở trên, hầu hết những thú vật nuôi ở trong nhà đều có thể gây dị ứng, gồm cả những con heo loại tí hon, chuột không có lông, chinchilla và chó tào lông ngắn. Những thú vật nhỏ như : con bọ mạt, lãng quăng và dãn cũng có thể gây dị ứng.

Ngựa và mèo là những thú vật có các nhiễm thể gây dị ứng dữ nhất. Ngựa là thú vật lớn và tiết ra những số lượng nhiễm thể gây dị ứng nhiều hơn so với những thú vật nhỏ. Mèo có phạm vi đi lại rộng lớn và phân tán các nhiễm thể gây dị ứng ở tất cả những nơi mà chúng đi lại. Chó sống gần với người nhất và vì thế là hình thức gây dị ứng thú vật thông thường nhất. Có sự khác biệt về số lượng và các loại nhiễm thể nào mà những giống chó tiết ra, nhưng tất cả những giống chó đều sản xuất các nhiễm thể gây dị ứng - dù to hay nhỏ, có ít hay nhiều lông.

Những loại thú vật duy nhất nuôi ở trong nhà mà không gây dị ứng là cá nuôi trong hồ nhỏ và thú vật bò sát, thí dụ như ruà. Tại Na uy, chính quyền cấm đưa các loại động vật bò sát vào trong nước, nhưng Nha thanh tra thực phẩm cho phép nhập cảng và nuôi một số các loại ruà nếu lý do để nuôi ruà được nêu ra là vì bị dị ứng. Ở các tiệm bán thú vật tại Na uy, việc cấm bán ruà vẫn còn có hiệu lực. Các thú vật khác được giới thiệu như là những thú vật nuôi ở trong nhà mà không gây dị ứng, thí dụ như : con cuốn chiếu vùng nhiệt đới. Thực khó để đề nghị các thú vật đó như là những thú vật nuôi ở trong nhà vì các thú vật này có thể gây những khó chịu về da, mắt và đem theo những ký sinh trùng ngoài ý muốn.

Chẩn đoán

Bạn có thể thử máu hoặc thử dị ứng để xác định là bạn có dị ứng thú vật hay không. Nếu bạn đã có bị dị ứng với loại thú vật nào đó, thì cuộc thử nghiệm như thế sẽ có kết quả dương tính. Việc thử nghiệm trước để biết đứa trẻ có chịu được một loại thú vật nhất định nào đó là điều không thể thực hiện được. Một kết quả âm tính của cuộc thử dị ứng, không thể nói trước điều gì về những phản ứng trong tương lai.

Triệu chứng và chữa trị

Những phản ứng thông thường nhất là : nghẹt mũi, chảy nước mũi, ngứa và chảy nước ở mắt và bị sưng. Có người có thể bị chốc lở và nổi mề đay. Sự nhạy cảm đối với nhiễm thể gây dị ứng của mèo cho thấy có nguy cơ đặc biệt đối với bệnh sưng cấp thời.

Cách chữa trị quan trọng nhất và có hiệu quả nhất, là loại bỏ thú vật gây dị ứng từ môi trường chung quanh của người bị dị ứng thú vật. Để ngừa dị ứng thú vật bằng thuốc như thuốc xịt mũi có chứa kortison và / hoặc thuốc chống lại kích thích tố điều khiển sự tuần hoàn của máu, hoặc dưới dạng thuốc viên, thuốc xịt để hít, thuốc xịt mũi, hoặc thuốc nhỏ mắt đều không phải là giải pháp tốt, nhưng có thể là điều cần thiết nếu không tránh được sự nhạy cảm đối với nhiễm thể gây dị ứng của thú vật.

Sự chữa trị kháng nhiễm hay còn được gọi là sự chích ngừa dị ứng, mà những nhiễm thể gây dị ứng từ chó hoặc mèo được chích vào ở dưới da - có thể có hiệu quả thuận lợi trong tương lai (Xem *Ích lợi để biết về sự chích ngừa dị ứng*)

Phòng ngừa /bảo vệ

Khi biết là đã bị dị ứng với một loại thú có lông ở da, thì lời khuyên phòng ngừa đầu tiên là không nên nuôi thú vật ở trong nhà. Nếu bạn thuộc nhóm có nguy cơ, điều này muốn nói là trong gia đình đã có người bị dị ứng thì bạn cũng nên dè dặt trong việc nuôi chó hoặc mèo. Điều cũng quan trọng là kỹ lưỡng với việc giữ gìn vệ sinh trong nhà để loại bỏ càng nhiều càng tốt những nhiễm thể gây dị ứng từ thú vật đã vào trong nhà qua quần áo hoặc tóc.

Nếu bạn có nuôi mèo là thú vật có những nhiễm thể gây dị ứng vừa dính nhất, lại mạnh nhất; và bạn muốn loại bỏ mèo ra khỏi nhà, bạn sẽ bị phần nào hiệu quả ngay tức thời vì chính con mèo tiết ra liên tục các số lượng tương đối lớn của những nhiễm thể gây dị ứng. Với việc lau chùi nhà cửa bình thường sẽ phải mất từ 12-16 tuần trước khi mức độ nhiễm thể gây dị ứng xuống dưới mức có thể gây sự bộc phát của bệnh. Tuy vậy, khi có biện pháp vệ sinh tổng quát, thí dụ như cất bỏ thảm và bàn ghế, lau nền nhà và vách tường thì những nhiễm thể gây dị ứng có thể được loại bỏ nhanh hơn.

Thật khó tránh hoàn toàn những nhiễm thể gây dị ứng từ các thú vật nuôi trong nhà vì lông thú vật bám chặt vào quần áo của người, và vì thế có thể tìm thấy ở trường học, vườn trẻ và những phương tiện di chuyển công cộng.

Nếu trẻ em bị dị ứng thú vật, thì nhân viên vườn trẻ hoặc thầy cô giáo nên yêu cầu các cha mẹ mặc cho con của mình những quần áo không có đựng chạm đến thú vật. Điều cũng quan trọng là đừng đem quần áo mặc ở ngoài vào lớp học, nhưng treo ở hành lang. Nên có sự ngăn cấm tổng quát đối với mèo và chó tại các vườn trẻ và trường học.

Tắm cho mèo ?

Có thể bôi những loại thuốc rửa khác nhau vào thú vật, đặc biệt ở mèo, trong đó có (PetalCleanse) là loại thuốc được giới thiệu như thuốc chống dị ứng thú vật. Khi tắm thuốc vào lông thú vật thì những nhiễm thể gây dị ứng sẽ được thu gọn lại và số lượng nhiễm thể gây dị ứng ở thú vật sẽ được giảm bớt. Khi tắm rửa bình thường, số lượng nhiễm thể gây dị ứng ở mèo cũng sẽ giảm bớt. Tuy nhiên, chúng tôi khuyên không tắm rửa mèo như một cách thức chống lại dị ứng thú vật. Dầu vậy, trong trường hợp tốt nhất thì thuốc rửa sẽ giúp và thích hợp với những người bị dị ứng thú vật ở mức độ nhẹ. Mặc dù mèo được tắm rửa, nhưng những nhiễm thể gây dị ứng từ mèo vẫn tìm thấy từ bụi ở trong nhà. Một điều khác là việc tắm rửa thú vật thường xuyên sẽ nằm ở ranh giới của sự gây phiền toái cho thú vật.

Thú vật có thể bảo vệ chống lại bệnh suyễn và dị ứng không ?

Kết quả từ những cuộc tìm hiểu gần đây cho thấy là việc nuôi thú vật trong nhà vào giai đoạn đầu của cuộc đời, và trước khi được 18 tháng có thể bảo vệ chống lại sự phát triển

bệnh suyễn và dị ứng. Những kết quả này được giải thích một phần dựa vào việc bạn có thể phát triển sự chịu đựng được đối với nhiễm thể gây dị ứng và một phần dựa vào việc thú vật mang theo nhiều loại vi trùng khác nhau mà những vi trùng này có thể làm tăng thêm hệ thống kháng nhiễm. Nhưng cho đến nay những kết quả đó vẫn không cho thấy có cùng một chiều hướng nhất định. Có nhu cầu cần nghiên cứu thêm về lãnh vực này, trước khi người ta có thể khuyên bạn nuôi thú vật trong nhà để ngăn ngừa bệnh suyễn và dị ứng.

Nếu bạn đã phát triển dị ứng đối với chó hoặc mèo, lời khuyên quan trọng nhất để ngăn ngừa là tránh tất cả mọi sự tiếp xúc với các thú vật này. Nếu bạn đã nuôi thú vật trong nhà trước khi con của bạn chào đời, nhưng bạn lo sợ con của bạn sẽ phát triển dị ứng vì trong gia đình đã có người bị dị ứng, thì việc này sẽ tùy thuộc vào sự cân nhắc của mỗi người về việc có nên nuôi thú vật hay không. Hãy nhớ rằng việc loại bỏ một thú vật nuôi trong nhà mà bạn đã có sự ràng buộc chặt chẽ là điều khó khăn. Vì thế, cha mẹ cũng nên cân nhắc đến việc họ có sẵn lòng để thực hiện một sự rủi ro như thế hay không, nếu con của bạn phát triển dị ứng thú vật. Bạn có thể tiếp xúc với hội tái sắp xếp chỗ ở cho thú vật FOD nếu thấy cần thiết.